

Motion till riksdagen 2010/11:T10

av Stina Bergström m.fl. (MP)
med anledning av framst. 2010/11:RRS13

Riksrevisionens styrelses framställning om kostnadskontrollen i stora väginvesteringar

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det behövs en fördjupad analys av orsakerna till kostnadsökningarna för större vägprojekt.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att samtliga större vägprojekt som ingår i den nationella planen 2010–2021 bör uppdateras utifrån eventuella kostnadsökningar, på grund av de brister i rapporteringen till riksdagen som Riksrevisionen uppmärksammat.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Trafikverket utifrån ett trafikslagsövergripande perspektiv bör prioritera om projekten i den nationella planen så att de bidrar till att uppfylla de transportpolitiska målen och de nationella miljö kvalitetsmålen.

Motivering

Besluten om infrastrukturinvesteringar omfattar många miljarder och utgör en ansevärd del av statsbudgeten. Därför är Riksrevisionens uppgifter om brister i rapporteringen till riksdagen om stora vägprojekts verkliga kostnad allvarliga. De stora väginvesteringarna¹ står för ca 40 % av de medel som riksdag och regering planerat att avsätta för väginvesteringar under perioden 2010–2021.

¹ De väginvesteringar som planeras kosta mer än 500 miljoner kronor.

Fel! Okänt namn på

Att denna typ av strategiska och kostbara beslut sker med bristande underlag är inte acceptabelt, särskilt som att en underskattning av kostnaden ger en missvisande bild av den samhällsekonomiska kostnaden, som regeringen lägger stor tonvikt vid i samband med prioritering av projekt.

Prisutvecklingen i branschen konstateras vara hög – priserna i vägbranschen ökade med 35 % jämfört med 15 % i den övriga ekonomin mellan 2000 och 2009. Utöver denna kostnadsberäkning visar Riksrevisionens beräkningar att totalkostnaderna för de 35 stora väginvesteringar som avslutades mellan 2005 och 2009 ökade med i genomsnitt 8–18 % från första plankostnad till färdigställd väg.

Riksrevisionens sammanfattande bedömning är att regeringen och Trafikverket inte gjort tillräckligt för att säkerställa en god kostnadskontroll vid genomförandet av stora väginvesteringar. Riksrevisionens styrelses förslag till beslut för riksdagen är därför bra och bör bejakas.

Fördjupad analys av kostnadsökningar

Det finns uppgifter om att brister i konkurrensen inom byggbranschen trissar upp priserna med upp till 20 %. Det är viktigt att ha ett fylligt underlag om orsakssambanden, så att rätt åtgärder kan sättas in för att hejda prisstegringar. Därför behövs en fördjupad analys av orsakerna till kostnadsökningarna för större vägprojekt. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna som sin mening.

Vi anser att det behövs en analys av kostnadsökningar kopplad till den aktuella infrastrukturplaneringen. Samtliga större vägprojekt som ingår i den nationella planen 2010–2021 bör uppdateras utifrån eventuella kostnadsökningar, på grund av brister i rapporteringen till riksdagen som Riksrevisionen uppmärksammat. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna som sin mening.

Trafikverket bör i detta sammanhang prioritera om projekten i den nationella planen utifrån ett trafikslagsövergripande perspektiv, så att de bidrar till att uppfylla de transportpolitiska målen och de nationella miljö kvalitetsmålen. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna som sin mening.

Stockholm den 2 februari 2011

Stina Bergström (MP)

Annika Lillemets (MP)

Lise Nordin (MP)